

MUINSUSKAITSEAMET

Lp. mälestise omanik.

05.03.2025 nr 5-14/703

TEAVITUSKIRI

Eelnõu tutvustamine

Muinsuskaitseamet koostöös omanike, kohalike kogukondade ning teiste partneritega kannab hoolt meie kultuuripärandi säilimise ja väärtustamise eest. Muinsuskaitseaduse kohaselt on riikliku kaitse alla võtmise eelduseks, et kultuuriväärtusega asi või maa-ala esindab Eesti ainelise kultuuripärandi väärtuslikumat osa, millel on teaduslik, ajalooline, kunstiline või muu kultuuriväärtus või mille säilitamise kohustus tuleneb rahvusvahelisest lepingust. Aeg-ajalt vajavad meie mälestised hindamist ning mälestiste andmed ülevaatamist ja vajadusel korrastamist.

Muinsuskaitseaduse § 20 lg 1 p 3 alusel võib mälestiseks olemise lõpetada, kui mälestis on teise mälestise lahutamatu osa, ehk olukorras, kus näiteks kirikuhoone on tunnistatud ehitismälestiseks, puudub põhjendus, et ka mõni kirikuhoone detail oleks eraldi mälestis. Samuti täpsustatakse mälestiste nimetusi.

Vastavalt muinsuskaitseaduse § 17 lg 1 alusel **Muinsuskaitseamet teavitab, et algatab 22 kultuurimälestise mälestiseks olemise lõpetamise**, kuna nende puhul on tegemist teise mälestise lahutamatu osadega ja muudab 33 kultuurimälestise nimetust.

Saadame mälestiseks olemise lõpetamise õigusakti eelnõu tutvumiseks menetlusosalistele. Mälestiseks olemise lõpetamise otsustab valdkonna eest vastutav minister.

Palume Teil tutvuda kirjale lisatud õigusakti eelnõuga ja soovi korral esitada aramus kirjalikult hiljemalt 14 päeva jooksul ehk kuni 20.03.2025. e-posti aadressile info@muinsuskaitseamet.ee või postiaadressile Pikk tn 2, Tallinn 10123.

Küsimuste korral anname hea meelega lisaselgitusi.

Lisa 1: Kultuurimälestiseks olemise lõpetamise õigusakti eelnõu

Head koostööd soovides

Tarvi Sits
projektijuht
Muinsuskaitseamet

MINISTRI KÄSKKIRI

Tallinn

{regDateTime}

nr {regNumber}

Kultuurimälestiseks olemise lõpetamine

Muinsuskaitseaduse § 20 lg 1 p 3 ning lg 2 ja lg 6 alusel:

1. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Tartu Ülikooli zoologia ja geoloogia instituudi õppehoone“ (kultuurimälestiste registri nr 30445, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Vanemuise tn 46 // 46a, KÜ 79507:036:0001) lahutamatu osaga:

Kultuuri- mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
21844	Fresko "Serata vitae", I. Malin, 1970-1973	kultuuriministri 18.05.1998 määrus nr 14 punkt 66

2. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 18.05.1998 määruse nr 15 punkt 66.

3. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Tartu Vana-Jaani kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 4317, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Kalmistu tn 18a // 24, KÜ 79512:025:0021, 79512:038:0020, 79512:025:0051) lahutamatute osadega:

Kultuuri- mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
7084	Tartu Raadi kalmistu Telleri kabel, 1794. a	kultuuriministri 20.03.1997 määrus nr 12 punkt 201
7086	Tartu Raadi kalmistu Rauch-Seydlitzi kabel, 1895. a	kultuuriministri 20.03.1997 määrus nr 12 punkt 203

4. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 20.03.1997 määruse nr 12 punktid 201 ja 203.

5. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Tartu Maarja kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 4321, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Kalmistu tn 18a // 24, KÜ 79512:025:0021, 79512:025:0007, 79512:025:0053, 79512:025:0065, 79512:052:0016, 79512:025:0051, 79501:002:0312, 79512:025:0055, 79501:002:0619) lahutamatu osaga:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
7085	Tartu Raadi kalmistu C. Arraku kabel, 1903. a	kultuuriministri 20.03.1997 määrus nr 12 punkt 202

6. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 20.03.1997 määruse nr 12 punkti 202.

7. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Tartu Uspenski kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 4320, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Kalmistu tn 18a // 24, KÜ 79512:025:0021, 79512:025:0020) lahutamatu osaga:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
7087	Tartu Uspenski kalmistu kabel-kellatorn, 1899. a	kultuuriministri 20.03.1997 määrus nr 12 punkt 204

8. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 20.03.1997 määruse nr 12 punkti 204.

9. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Tartu linnakindlustused“ (kultuurimälestiste registri nr 6884, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Kroonuaia tn 7, KÜ 79507:019:0017, 79507:004:0007, 79507:004:0018, 79507:016:0003, 79301:001:0164, 79507:031:0023, 79507:017:0012, 79507:023:0016, 79507:021:0004, 79507:001:0003, 79507:023:0028, 79501:002:0101, 79507:010:0004, 79507:021:0010, 79507:018:0012, 79507:021:0003, 79507:002:0011, 79507:017:0015, 79507:023:0026, 79507:062:0007, 79507:002:0009, 79507:016:0001, 79507:057:0001, 79507:001:0005, 79507:018:0016, 79507:017:0009, 79507:002:0020, 79514:033:0001, 79301:001:0649, 79507:059:0007, 79507:002:0008, 79507:031:0001, 79301:001:0215, 79507:004:0023, 79507:056:0003, 79507:057:0002, 79507:001:0022, 79507:018:0010, 79501:033:0009, 79507:023:0003, 79507:023:0007, 79507:023:0022, 79507:031:0021, 79507:031:0016, 79507:062:0012, 79301:001:0170, 79507:062:0019, 79507:017:0006, 79507:021:0009, 79507:021:0002, 79507:002:0021, 79507:019:0018, 79507:017:0010, 79507:031:0028, 79507:023:0004, 79507:001:0011, 79507:019:0008, 79507:001:0001, 79507:018:0013, 79301:001:0214, 79507:002:0023) lahutamatute osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
6892	Tartu Püssirohukelder, 1768.-1778. a	kultuuriministri 20.03.1997 määrus nr 12 punkt 9

10. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 20.03.1997 määruse nr 12 punkti 9.

11. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 65 kultuurimälestise (kultuurimälestiste registri nr 6948, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Munga tn 18, KÜ

79507:004:0007) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Eesti Panga Tartu osakonna hoone“.

12. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Eesti Panga Tartu osakonna hoone“ kultuurimälestise (kultuurimälestiste registri nr 6948, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Munga tn 18, KÜ 79507:004:0007) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
60	Skulptuur "Kaubandus", J. Raudsepp, 1936 (pronks)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 4
61	Skulptuur "Põllumajandus", J. Raudsepp, 1936 (pronks)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 5
62	Reljeef "Tööstus", A. Eller, 1936 (pronks)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 6
63	Reljeef "Põllumajandus", A. Eller, 1936 (pronks)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 7

13. Tunnistan kehtetuks kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määruse nr 19/1 punktid 4-7.

14. Muudan kultuuriministri 30.08.1996 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 10 lisa 2 punkti 254 kultuurimälestise (kultuurimälestiste registri nr 6946, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Kүүtri tn 1, KÜ 79507:054:0006) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Elamu ja kino Athena“.

15. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Elamu, kohvik ja kino Athena“ (kultuurimälestiste registri nr 6946, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Kүүtri tn 1, KÜ 79507:054:0006) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
66	Sõõrreljeef mees- ja naisfiguuri kujutistega, F. Sannamees, 1926 (kips)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 10
67	Sõõrreljeef mees- ja naisfiguuri kujutistega, F. Sannamees, 1926 (kips)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 11
68	Sõõrreljeef mees- ja naisfiguuri kujutistega, F. Sannamees, 1926 (kips)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 12

69	Sõõrreljeef mees- ja naisfiguuri kujutistega, F. Sannamees, 1926 (kips)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 13
70	Sõõrreljeef mees- ja naisfiguuri kujutistega, F. Sannamees, 1926 (kips)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 14
71	Sõõrreljeef mees- ja naisfiguuri kujutistega, F. Sannamees, 1926 (kips)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 15
72	Sõõrreljeef mees- ja naisfiguuri kujutistega, F. Sannamees, 1926 (kips)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 16
73	Sõõrreljeef mees- ja naisfiguuri kujutistega, F. Sannamees, 1926 (kips)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 17
74	Reljeef kolme noormehe kujutistega, F. Sannamees, 1926 (kips)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 18
75	Reljeef "Kolm graatsiat", F. Sannamees, 1926 (kips)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 19
76	Reljeef "Orpheus ja Euridike", F. Sannamees, 1926 (kips)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 20
77	Friis putode kujutistega, F. Sannamees, 1926 (kips)	kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määrus nr 19/1 punkt 21

16. Tunnistan kehtetuks kultuuri- ja haridusministri 1.06.1995 määruse nr 19/1 punktid 10-21.

17. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 236 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7118, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Sõbra tn 19a, KÜ 79508:013:0003) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Aleksandri kirik“.

18. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 197 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7080, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Narva mnt 104 // Peetri tn 33, KÜ 79512:032:0002) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Peetri kirik“.

19. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 177 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7060, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Laulupeo pst 15 // Tähtvere tn

56, KÜ 79501:029:0021) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Tartu õlletehas Tivoli peakorpus“.

20. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 151 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7034, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Riia tn 27, KÜ 79507:063:0004) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Pauluse kirik“.
21. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 150 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7033, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Riia tn 12 // Võru tn 1, KÜ 79507:044:0001) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Kaitseliidu Tartumaa malevate hoone“.
22. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 149 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7032, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Pepleri tn 1, KÜ 79507:059:0003) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Maarja kirik“.
23. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 145 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7028, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Vanemuise tn 45a, KÜ 79507:032:0009) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Saksa Teatri hoone“.
24. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 142 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7025, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Kastani tn 38, KÜ 79507:063:0006) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Leivatehase Pain Normal tootmishoone“.
25. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 129 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7012, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, J. Kuperjanovi tn 16, KÜ 79507:030:0001) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Korporatsioon Ugala konvendihooone“.
26. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 128 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7011, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, J. Tõnissoni tn 3, KÜ 79506:004:0007) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlastegümnaasiumi hoone“.
27. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 127 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7010, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, J. Tõnissoni tn 1, KÜ 79506:004:0010) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Eesti Üliõpilaste Seltsi hoone“.
28. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 113 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6996, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Kastani tn 1, KÜ

79506:004:0022) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Korporatsioon Neobaltia konvendihooone“.

29. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 112 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6995, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Vabaduse pst 1, KÜ 79507:027:0003) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu turuhooone“.
30. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 100 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6983, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, J. Liivi tn 4, KÜ 79507:022:0014) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Ülikooli esimene ühiselamu“.
31. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 95 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6978, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Näituse tn 2, KÜ 79507:021:0011) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Ülikooli uus anatoomikum“.
32. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 94 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6977, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Veski tn 69, KÜ 79507:020:0003) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Korporatsioon Sakala konvendihooone“.
33. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 93 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6976, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Veski tn 32, KÜ 79507:022:0013) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu-Võru Rahukohtu hooone“.
34. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 84 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6967, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Veski tn 13, KÜ 79501:028:0007) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Korporatsioon Livonia konvendihooone“.
35. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 71 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6954, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Kroonuaia tn 7, KÜ 79507:002:0005) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu linna 1. algkooli hooone“.
36. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 66 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6949, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Magasini tn 1a // Munga tn 14, KÜ 79507:004:0012) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Uspenski kirik“.
37. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“

määruse nr 12 punkti 44 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6927, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Lai tn 37, KÜ 79301:001:0164) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Terviseasutuse Loomise Seltsi võimla“.

38. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 37 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6920, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Jaani tn 8, KÜ 79507:009:0004) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu vangla hoone“.
39. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 33 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6916, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Jaani tn 5, KÜ 79507:007:0004) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Jaani kirik“.
40. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 31 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6914, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Jakobi tn 1 // Ülikooli tn 18 // 18a // 18b // 20, KÜ 79507:010:0001) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Ülikooli kirik“.
41. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 30 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6913, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Jakobi tn 1 // Ülikooli tn 18 // 18a // 18b // 20, KÜ 79507:010:0001) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Ülikooli peahoone“.
42. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 23 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6906, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Raekoja plats 20, KÜ 79507:016:0005) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Panga hoone“.
43. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 18 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6901, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Raekoja plats 10, KÜ 79507:055:0006) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Ühistegelik Kindlustusselts Eesti Tartu hoone“.
44. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 12 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6895, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Raekoja plats 1a, KÜ 79507:024:0001) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu raekoda“.
45. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 6 ehitismälestise, UNESCO maailmapärandi objekti (kultuurimälestiste registri nr 6889, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Uppsala tn 4 // 6 // 8, KÜ 79507:023:0010) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Ülikooli tähetorn“.
46. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“

määruse nr 12 punkti 5 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6888, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Uppsala tn 10, KÜ 79501:002:0381) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Tartu Ülikooli vana anatoomikum“.

47. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 4 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 6887, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Uppsala tn 10, KÜ 79501:002:0381) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Tartu toomkirik“.

Muinsuskaitseametil teha käskkiri teatavaks menetlusosalistele, kanda mälestiseks olemise lõpetamised kultuurimälestiste registrisse ja ajakohastada andmed riigi maakatastris.

Käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul käskkirja avaldamisest Riigi Teatajas, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

Muinsuskaitseaduse § 20 lg 1 p 3 alusel võib mälestiseks olemise lõpetada, kui mälestis on teise mälestise lahutamatu osa, ehk olukorras, kus näiteks kirikuhoone on tunnistatud ehitismälestiseks, puudub põhjendus tunnistada eraldi mälestiseks ka mõni kirikuhoone detail. Maa-alalised mälestised, nagu näiteks park, kirikuaed või kalmistu on terviklik kooslus, mille väärtusliku ansambli/keskkonna lahutamatuks osaks on seal asuvad ajaloolised rajatised, haljastuselemendid, struktuur ja arhitektuursed väikevormid (näiteks piirdemüür, värav, paviljon, kabel ja ajaloolised hauatähised).

Muinsuskaitseamet kogus kokku Tartu linnas asuvate mälestiste andmed ning analüüsis nende võimalikku käsitlemist teise mälestise osana, kasutades selleks peamiselt kultuurimälestiste registrit, aga ka arhiiviallikaid, valdkonna spetsialistidelt ja paikvaatlustelt kogutud informatsiooni.

Ülevaatus tulemusena leiti, et 22 mälestise puhul on tegemist teise mälestise lahutamatu osaga. Nendest 17 on kunstimälestised, peamiselt hoonetes asuvad reljeefid ja skulptuurid. Ehitismälestisi on 5, peamiselt kalmistu kabelid.

Käskkirjas nimetatud Tartu linnas asuvad mälestised on tunnistatud kultuurimälestisteks aastatel 1997–1999. Mälestised, millede mälestiseks olemine lõpetatakse, on enamuses sisuliselt ehitise või rajatise juurde kuuluvad detailid või rajatised. Näiteks on kinnismälestise „Tartu Ülikooli zoologia ja geoloogia instituudi õppehoone“ (kultuurimälestiste registri nr 30445) lahutamatuks osaks „Fresko "Serata vitae", I. Malin, 1970-1973“ (kultuurimälestiste registri nr 21844) ning jääb mälestise „Tartu Ülikooli zoologia ja geoloogia instituudi õppehoone“ osaks.

Kuivõrd käskkirjas nimetatud mälestiste riiklik kaitse jätkub, ei ole muudatusel sisulist mõju mälestiste kaitse korraldusele. Muudatus on tehniline ning sellega väheneb mälestiste arv kultuurimälestiste registris. Käskkirjas nimetatud mälestiseks olemise lõpetamise kaalumisel riikliku kaitse kriteeriumeid ei hinnatud, kuna lõpetatud mälestised on teise mälestise lahutamatu osa ning nende riiklik kaitse jätkub senises ulatuses.

Mälestistele, mille kultuurimälestiseks olemine lõpetatakse, kuna tegemist on kinnismälestise lahutamatu osaga, jääb kehtima selle kinnismälestise kaitsevöönd, mille lahutamatu osa see mälestis on.

Lisaks parandatakse ja ühtlustatakse kinnismälestiste nimekujusid. Kultuurimälestise nimetuste kontrollimise käigus tuvastati nimetustes ebatäpsusi ja erinevusi nimetuste andmisel. Sel juhul ühtlustasime nimetusi. Juhul, kui on mälestise nimetuses ära toodud hoone ehitamise oletatav daatum, siis on see otstarbekas nimetusest eemaldada. Ehitusaeg ja muud mälestise andmed tuuakse ära mälestise kirjelduses. Kokku täpsustatakse 33 kultuurimälestise nimetust, millega ei muudeta mälestiste senist avalik-õiguslikku seisundit.

Käskkirjas nimetatud mälestiste mälestiseks olemise lõpetamine ja nimetuse muutmine hõlmab 1190 omanikku, kellele kuuluva hoone või rajatise lahutamatuks osaks jäävad kultuuriväärtuslikud detailid või rajatised, mille mälestiseks olemine lõpetatakse või nimetust muudetakse. Mälestiste omanikele selle muudatusega täiendavaid negatiivseid mõjusid ei kaasne. Mälestise käsitlus muutub selgemaks. Hoone või rajatis on tervik koos oma lahutamatu osadega ja mälestiste lahutamatu osade osas ei pea eraldi silmas pidama ja arvestama tööde ja tegevuste planeerimisel, milline mälestise lahutamatu detail või rajatis on eraldi kaitse all ja milline ei ole ning kas töödes tuleb või ei tule arvestada samal ajal nii vallas-kui ka kinnismälestisele kehtivaid nõudeid. Mõnevõrra väheneb mälestise omanike halduskoormus ning Muinsuskaitseameti töökoormus.

Muinsuskaitseamet algatas kultuurimälestiste lõpetamise ja andmete muutmise menetluse ja edastas 05.03.2025.a. eelnõu tutvumiseks Tartu linnale ning mälestiste katastriüksuste omanikele. Tähtaeg arvamuste ja ettepanekute esitamiseks oli 14 päeva ehk kuni 20.03.2025.

Muinsuskaitse Nõukogu tutvus ja nõustus eelnõuga2025.a. toimunud nõukogu koosolekul.